

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
СЛОВАЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ СІЛЬСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА (СЛОВАЦЬКА РЕСПУБЛІКА)
ЧЕСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРИРОДНИЧИХ НАУК (ЧЕХІЯ)
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ В СЛУПСЬКУ (ПОЛЬЩА)**

Міжнародна науково-практична конференція

**АГРАРНА ОСВІТА ТА НАУКА: ДОСЯГНЕННЯ,
РОЛЬ, ФАКТОРИ РОСТУ**

**Сучасний розвиток технологій тваринництва.
Інноваційні підходи у харчових технологіях**

3 жовтня 2024 року

**Біла Церква
2024**

УДК 636.03'06:664:005.591.6

Шуст О.А., д-р екон. наук, ректор.

Варченко О.М., д-р екон. наук.

Недашківський В.М., д-р с.-г. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Крауютієне І., доктор.

Мамедова К.Х., д-р філософії.

Ластовська І.О., канд. с.-г. наук.

Титаренко І.В., канд. с.-г. наук.

Василенко О.І., д-р філософії.

Юрченко А.І., канд. с.-г. наук.

Славінська О.В., відповідальний секретар.

Відповідальна за випуск – **Славінська О.В.,** керівник редакційно-видавничого відділу.

Сучасний розвиток технологій тваринництва. Інноваційні підходи у харчових технологіях: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. 3 жовтня 2024 р.
м. Білоцерківський НАУ 78 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

©БНАУ

корови та корови-рекордистки вже з першої лактації мали вищі показники молочної продуктивності, у порівнянні з коровами виробничої групи. Так, надій високопродуктивних корів за першу лактацію переважав величину надою виробничої групи на 536,3 кг, але при цьому був нижчим за надій корів-рекордисток на 492,3 кг ($P \geq 0,99$).

Надій корів-рекордисток за першою лактацією, був вищим за середній показник надою всього стада на 866,3 кг, а виробничої групи на 1026,6 кг. Натомість, вміст жиру та білка в молоці у корів-рекордисток було нижчим, ніж у корів виробничої групи на 0,12% та 0,04 % відповідно.

За найвищою лактацією, корови-рекордистки перевищували показники надою високопродуктивних корів на 1356,9 кг, виробничої групи на 3074,4 кг., а середній надій стада на 2571,8 кг. Масова частка жиру та білка корів-рекордисток за найвищу лактацію була дещо нижчою ніж у інших групах на 0,09-0,21 %, та на 0,01 %.

Аналіз молочної продуктивності корів-рекордисток за вищою лактацією показав, що вік прояву найвищої лактації становив 3,65 лактації, з тривалістю середньому 371,8 – 423,3 дні.

Жива маса корів досліджуваних груп за першою лактацією не мала достовірної різниці коливалася в межах 521,1-522,2 кг, за найвищою лактацією різниця в живій масі у корів-рекордисток та високопродуктивних корів становила 6,4 кг, а з виробничою групою – 16,8 кг.

Коефіцієнт молочності за першою лактацією був вищим у корів-рекордисток і перевищив показники коефіцієнта молочності високопродуктивних корів на 92,4 кг, середній по стаду на 166,3 кг, а виробничої групи на 197,5 кг. За максимальною лактацією у групи корів-рекордисток коефіцієнт молочності на 445,2 кг, був вищим від даного показника по групі високопродуктивних корів, та вищим за середнім по стаду на 596,9 кг.

Закономірність, щодо показників живої маси характерна для високопродуктивних корів, які характеризуються високою енергією росту в період вирощування та високою живою масою у дорослому віці, але у них, спостерігається зниження вмісту жиру та білка в молоці та подовження тривалості сервіс-періоду.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Сметана О.Ю., Галушко І.А. Аналіз тривалості господарського використання голштинської худоби різних ліній в умовах ПрАТ "Агро-Союз". Зб. Наукових праць Вінницького НАУ. Вінниця, 2012. Вип. 5 (67). С. 164–169.
2. Мовчан Т. Молочна продуктивність та її мінливість. Тваринництво України. 2007. № 1. С. 29–31.
3. Пелехатий М.С., Дідківський В.О., Піддубна Л.М. Програма селекційно-плеємної і технологічної роботи в стадах великої рогатої худоби приватної агрофірми «Єрчики» Житомирської області до 2020 року. Житомир: Полісся, 2011. 76 с.
4. Мовчаренко В.В. Аналіз виробництва та переробки молока у Чернігівській області. Наук. вісн. Черніг. держ. ін-ту економіки і упр. Сер. Економіка. 2010. Вип. 3. С. 29–33.

УДК 637.11.112.2

КОРОЛЬ А.П., канд с.-г. наук

Білоцерківський національний аграрний університет
decbt@ukr.net

ЯКІСНЕ ДОЇННЯ КОРІВ НА РІЗНИХ ТИПАХ СУЧАСНИХ ДОЇЛЬНИХ УСТАНОВОК

Сучасні доїльні установки, які використовують на фермах з прив'язним чи безприв'язним утриманням корів різних молочних порід характеризуються високою їх продуктивністю, враховуючи менші затрати праці доярів.

Ключові слова: прив'язне утримання, безприв'язне утримання, доїння корів, доїльна установка, молоковидення, затрати праці.

KOROL A.P., candidate of agricultural sciences

Bila Tserkva national agrarian university

QUALITY MILKING OF COWS ON DIFFERENT TYPES OF MODERN MILKING INSTALLATIONS

Modern milking installations, which are used on farms with tethered or untethered cows of various dairy breeds, are characterized by their high productivity, taking into account the lower labor costs of milkers.

Key words: tethered keeping, untethered keeping, milking cows, milking plant, milk production, labor costs.

Важливим і складним елементом технології виробництва молока являється доїння корів молочного напрямку продуктивності, із врахуванням заходів, що взаємопов'язані із процесом доїння корів, а саме: підхід до корови у доїльному станку, обмивання і витирання вим'я тварини, проведення його масажу та здоювання перших цівок молока, а також надівання доїльних стаканів на дійки вимені, не завдаючи шкоди здоров'ю корові, при цьому знижуючи затрати праці для отримання від неї молока[2, 3].

Всі перераховані підготовчі технологічні операції процесу доїння ефективно сприяють умовно-рефлекторним реакціям у тварин і мають можливість забезпечувати повноцінний рефлекс молоковіддачі у корів, а також в подальшому, слід дотримуватись рівномірних проміжків між доїннями, так як, протягом доби молоко постійно рівномірно утворюється.

Вважається, що виробництво молока при безприв'язному утриманні тварин на фермах із їх доїнням на сучасних автоматизованих доїльних установках таких як: «Паралель», «Карусель», «Ялинка» відбувається ефективніше, забезпечуючи комфортне доїння коровам[1,с.35].

Мета досліджень полягала у вивченні якості видоювання корів на сучасних доїльних у автоматизованих установках типу «Ялинка» і «Паралель».

Досліди проводили під час доїння на даних доїльних установках по 20 корів на кожній із середнім надосм молока на установці «Ялинка» - 9,9 кг, «Паралель» - 9,7 кг, що вказано у таблиці 1.

Таблиця – Якісне видоювання корів на автоматизованих установках різних типів

№	Показники	«Ялинка»	«Паралель»
1	Надій молока, кг	9,9±0,24	9,7±0,23
2	Середня інтенсивність видоювання молока, кг/хв	1,39±0,05	1,4±0,07
3	Машинне додоювання молока, кг	0,30±0,12	-
4	Ручне додоювання молока, кг	0,3±0,20	0,36±0,22
5	Повнота видоювання, %	99,5	99,7

Оцінюючи показники даної таблиці з якості видоювання корів на сучасних установках «Ялинка» та «Паралель», можна сказати, що інтенсивність видоювання має високий рівень, а також забезпечують у корів швидкий прояв рефлексу молоковіддачі. Машинне додоювання молока на установці «Паралель» оператори машинного доїння не проводили, а ручне додоювання молока у корів більше ніж на установці «Ялинка», але показник повноти видоювання кращий.

Якість видоювання корів на даних доїльних установках, також залежить і від певної тривалості деяких технологічних операцій в тому числі і затрат праці доярів на підготовчі та завершальні операції доїння тварин. Відключення доїльних апаратів і їх зняття з вимені корови відбувається автоматично, тому оператор машинного доїння часу не витрачає.

Встановлено, що застосування в господарствах сучасних доїльних установок типу «Паралель» та «Ялинка» із автоматизацією завершальних технологічних операцій доїння корів знижує затрати праці доярів і відповідно покращуються комфортні умови їх праці.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Лакатош Т.Ф., Курченко Р.В., Король А.П. Доїння корів у різних доїльних залах. «МОЛОДЬ – АГРАРНИЙ НАУЦІ І ВИРОБНИЦТВУ» Новітні технології виробництва та переробки продукції тваринництва, 35

харчові технології. 14 квітня. м. Біла Церква, 2023. С. 35–36.

2. Підпала Т.В., Остапенко О.М., Ясевін С.Є. Інтенсивні технології у молочному скотарстві. МНАУ Миколаїв, 2018. 251 с.

3. Рубан С.Ю., Борщ О.В., Борщ О.О. Сучасні технології виробництва молока (особливості експлуатації, технологічні рішення, ескізні проекти). Харків, 2017. 168 с.

УДК 636.2.082.42

ТИТАРЕНКО І.В., канд. с.-г. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ВІДТВОРНА ЗДАТНІСТЬ КОРІВ-ПЕРВІСТОК ЗАЛЕЖНО ВІД ІНТЕНСИВНОСТІ ЇХ ВИРОЩУВАННЯ

Висвітлені результати досліджень щодо впливу віку першого отелення на відтворну здатність первісток. Встановлено, що найкращі відтворні показники мали первістки, які отелилися у віці 24,7–26,9 місяців з живою масою на рівні 407–436 кг. Натомість більш раннє, або пізнє отелення суттєво погіршує відтворну функцію.

Ключові слова: відтворна здатність, корови-первістки, вік першого отелення, індекс осіменіння, жива маса.

TITARENKO I.V., candidate of agricultural sciences

Bila Tserkva national agrarian university

THE REPRODUCTIVE CAPACITY OF PRIVOSTOS DEPENDS ON THE INTENSITY OF THEIR GROWING

The results of research on the influence of the age of the first fertile insemination, the age of the first calving on the reproductive capacity of firstborns are highlighted. It was established that the first-borns that calved at the age of 24.7–26.9 months with a live weight of 407–436 kg had the best reproductive performance. Instead, earlier or later calving significantly worsens the reproductive function.

Key words: reproductive capacity, first-born cows, age of first calving, insemination index, live weight.

Порушення репродуктивної функції корів, особливо у високопродуктивних, становить одну з головних проблем молочного тваринництва. Для підтримки належного рівня молочної продуктивності корів, за високого рівня годівлі, необхідна раціональна система відтворення стада, яка включає в себе отримання та збереження ремонтних телиць, їх інтенсивне вирощування і своєчасне осіменіння, якісну підготовку нетелей до отелення і його проведення, роздоювання первісток і ремонт стада кращими з них. Без раціонального відтворення і вирощування молодняку неможливо проводити необхідний ремонт стада[6].

При відтворенні стад важливе значення має вік першого осіменіння телиць, який залежить від багатьох факторів, у першу чергу від інтенсивності вирощування ремонтних телиць та їх пристосованості до конкретних природно-кліматичних і господарських умов [2]. Прагнення раніше досягати віку першого осіменіння викликане економічними причинами. Раннє осіменіння телиць дозволяє швидше розпочати експлуатацію корів і отримувати від них продукцію. Також дає можливість раніше почати повертати витрати, які пішли на вирощування впродовж періоду від народження і до першого отелення [3, 5].

Серед фахівців немає єдиної думки щодо оптимальних термінів плідного осіменіння та віку першого отелення. Є дані, що отелення первісток раніше 24-місячного віку негативно впливає на ріст нетелів, призводить до одержання недорозвинених, з ознаками ембріоналізму, телят і зниження наступної молочної продуктивності корів у продуктивному віці. Проте пізнє отелення нетелів у 32–36-місячному віці також небажане, адже затримує нормальне відтворення стада, зменшує рентабельність галузі, спричиняє зниження заплідненості, а інколи призводить до неплідності маточного поголів'я [1, 4].

Виходячи з цього метою наших досліджень було вивчення інтенсивності росту ремонтних телиць голштинської породи на їх подальшу відтворювальну здатність в умовах ТОВ «Рожнівка-Агро» Чернігівської області.